

प्रदेश लोक सेवा आयोग, प्रदेश नं.२
अप्राविधिक (प्रशासन सेवा), अधिकृत सातौं तहको खुला तथा अन्तर सेवा प्रतियोगितात्मक परीक्षाका पाठ्यक्रम र परीक्षा योजना ।

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- संयुक्त र एकीकृत परीक्षा प्रणाली (**Integrated & Unified Examination System**) को आधारमा सबैको लागि निम्नानुसारको हुनेछ ।

लिखित परीक्षा (**Written Examination**):- प्रथम चरण पूर्णाङ्क :- १००
द्वितीय चरण पूर्णाङ्क :- ३००

अन्तिम चरण (**Final Examination**) :- सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता पूर्णाङ्क :- ७०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. लिखित परीक्षा :- प्रथम चरण (**First Phase**)

तालिका (१)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	प्रशासनिक अभिरुचि परीक्षण* (Administrative Aptitude Test)	१००	४०	वस्तुगत (Objective): बहुवैकल्पिक प्रश्न (Multiple Choice Questions)	१०० प्रश्न X १ अङ्क	१ घण्टा ३० मिनेट

२. लिखित परीक्षा :- द्वितीय चरण (**Second Phase**)

तालिका (२)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
द्वितीय	शासन प्रणाली (Governance Systems)	१००	४०	विषयगत (Subjective)	१० प्रश्न X १० अङ्क	३ घण्टा
तृतीय	समसामयिक विषय (Contemporary Issues)	१००	४०	विषयगत (Subjective)	१० प्रश्न X १० अङ्क	३ घण्टा
चतुर्थ	सेवा समूह सम्बन्धी (Service related subject)	१००	४०	विषयगत (Subjective)	१० प्रश्न X १० अङ्क	३ घण्टा

अन्तिम चरण: - सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता (**Skill Test, Group Test & Interview**)

तालिका (३)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
सूचना प्रविधि सीप परीक्षण (Information Technology Skill Test)	१०	प्रयोगात्मक (Practical)#	२० मिनेट
सामूहिक परीक्षण (Group Test)	१०	समूहमा व्यक्तिगत प्रस्तुति (Individual Presentation in Group)	३० मिनेट
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता (Individual Interview)	५०	मौखिक (Oral)	

तालिका (४)

*प्रशासनिक अभिरुचि परीक्षण (Administrative Aptitude Test)

पत्र/विषय	भाग	विषयवस्तु	अङ्क	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	पश्नसंख्या X अङ्क
प्रथम/ प्रशासनिक अभिरुचि परीक्षण (AAT)	(A)	General Awareness	५०	१००	४०	५० प्रश्न x १ अङ्क
	(B)	Aptitude Test	३०			३० प्रश्न x १ अङ्क
	(C)	English Language Competence Test	२०			२० प्रश्न x १ अङ्क

तालिका (५)

प्रयोगात्मक परीक्षा योजना (Practical Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	विषयवस्तु शिर्षक	अङ्क	समय
सूचना प्रविधि सीप परीक्षण (IT Skill Test)	१०	Devanagari Typing	२.५ अङ्क	५ मिनट
		English Typing	२.५ अङ्क	५ मिनट
		Word processing	२ अङ्क	१० मिनेट
		Electronic Spreadsheet	१ अङ्क	
		Presentation System	१ अङ्क	
		Windows basic, Email and Internet	१ अङ्क	
जम्मा			१० अङ्क	२० मिनेट

द्रष्टव्य :

- यो पाठ्यक्रम रुपरेखा/योजनालाई संयुक्त र एकीकृत परीक्षा प्रणाली (Integrated & Unified Examination System) का आधारमा लिखित परीक्षा (प्रथम चरण र द्वितीय चरण) तथा अन्तिम चरण (सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता) गरी दुइ भागमा विभाजन गरिएको छ ।
- माथि तालिका (१) र तालिका (२) मा दिइएको अनुसारको लिखित परीक्षा योजना अप्राविधिक तर्फका प्रशासन सेवाका सबै समूहको लागि अनिवार्य हुनेछ ।
- संयुक्त र एकीकृत परीक्षा प्रणालीको आधारमा सेवाका सबै समूहको लागि प्रथम, द्वितीय, तृतीय र चतुर्थ पत्र/विषयको विषयवस्तु एउटा (Common) र अनिवार्य हुनेछ ।
- प्रशासन सेवा र अन्तर्गतका समूहको खुला तथा समावेशी समूहको एउटा (Common) प्रश्नपत्रको माध्यमबाट संयुक्त र एकीकृत परीक्षा सञ्चालन हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कटौत गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कटौत पनि गरिने छैन ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा तोकिएको अङ्कमा एउटा लामो पश्न वा एउटा प्रश्नका दुइ वा दुइ भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुइ वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
- परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अङ्क र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिइए अनुसार हुनेछ ।
- विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयका प्रत्येक भाग/खण्ड/एकाइका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक भाग/खण्ड/एकाइका प्रश्नहरूको उत्तर सोहीभाग/खण्ड/एकाइको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।

११. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, एन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भइ हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
१२. प्रथम चरण (**First Phase**) को लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरण (**Second Phase**) को लिखित परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
१३. लिखित परीक्षाको प्रथम चरण (First Phase) मा प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्कको शत प्रतिशत अङ्क तथा द्वितीय चरण (Second Phase) को प्राप्ताङ्कहरु जोडि कूल अङ्कको आधारमा लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशित गरिनेछ ।
१४. लिखित परीक्षामा छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र अन्तिम चरणको सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
१५. लिखित परीक्षा र अन्तिम चरणको सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ताको कुल अङ्क योगका आधारमा अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ ।
१६. पाठ्यक्रम लागु हुने मिति: २०७८।०३।२९ गते देखि ।

लिखित परीक्षा :- प्रथम चरण (First Phase)

प्रथम पत्र:- प्रशासनिक अभिरुचि परीक्षण (Administrative Aptitude Test)

Part (A)

1. सामान्य सचेतना

५० प्रश्न × १ अङ्क = ५० अङ्क

- 1.1 भूगोल - नेपाल तथा विश्वको भौतिक, सामाजिक र आर्थिक भूगोल
- 1.2 इतिहास, संस्कृति र सामाजिक व्यवस्था
 - 1.2.1 विश्वका प्रमुख ऐतिहासिक घटनाहरू
 - 1.2.2 नेपालको प्राचीनकाल तथा मध्यकालको राजनीतिक, आर्थिक एव सामाजिक सांस्कृतिक अवस्था र आधुनिक नेपालका इतिहास
 - 1.2.3 नेपालमा लोकतन्त्रको लागि भएका जनआन्दोलनहरू
 - 1.2.4 नेपालका प्रचलित धर्म, संस्कृति, जातजाति, भाषा, साहित्य र कला
- 1.3 शासनपद्धति र शासन - संविधान, राजनैतिक व्यवस्था, अधिकारमा आधारित सवाल/विषयहरू र नेपालको प्रशासनिक व्यवस्थाको विकासक्रम
- 1.4 आर्थिक विकास
 - 1.4.1 नेपालमा विकासका पूर्वाधारहरू (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, शिक्षा, स्वास्थ्य, र विद्युत)
 - 1.4.2 नेपालको अर्थतन्त्रसँग सम्बद्ध योजना, स्रोत/साधनहरूको परिचालन, वृद्धि, विकास तथा रोजगार सम्बन्धी सवाल/विषयहरू
 - 1.4.3 नेपालको विश्वसँगको आर्थिक गतिविधिहरू
- 1.5 दिगो विकास, वातावरणीय परिस्थिति, पर्यावरणीय संरक्षण, जैविक विविधता, जलवायु परिवर्तन, जनसांख्यिकी, शहरीकरण, बसोबास, प्रदूषण, प्राकृतिक स्रोत तथा राष्ट्रिय सम्पदाहरूको संरक्षण सम्बन्धी सामान्य सवालहरू
- 1.6 विज्ञान र प्रविधि
 - 1.6.1 प्रमुख वैज्ञानिक अन्वेषण र आविष्कारहरू, प्रसिद्ध वैज्ञानिक र तिनको योगदान
 - 1.6.2 विज्ञान र प्रविधिको मानव जीवन र समाजमा परेको प्रभाव
 - 1.6.3 क्रमविकाश, वंशाणु, स्वास्थ्य र रोग बारे सामान्य जानकारी
- 1.7 अन्तर्राष्ट्रिय मामिला तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ/संस्था
 - 1.7.1 सार्क सदस्य राष्ट्रहरू तथा चीन, संयुक्त राज्य अमेरिका, संयुक्त अधिराज्य, रुस, फ्रान्स, जर्मनी, स्वीजरल्यान्ड र जापान जस्ता मुलुकहरूसँग नेपालको सम्बन्ध
 - 1.7.2 संयुक्त राष्ट्रसंघ प्रणाली, बहुपक्षिय व्यवस्थापन र नेपाल
- 1.8 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटना तथा नवीनतम गतिविधिहरू : जस्तै- राजनीतिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक, वैज्ञानिक, खेलकूद, पुस्तक, पुरस्कार, कला, साहित्य र संगीत लगायत महत्वपूर्ण व्यक्तित्व तथा विचारकहरू

(In English)

Paper I: -Administrative Aptitude Test

Part (A)

1. General Awareness

50 × 1 = 50 Marks

- 1.1 **Geography** - physical, social and economic geography of Nepal and the World
- 1.2 **History, Culture and Social System**
 - 1.2.1 Major historical events of the World
 - 1.2.2 Political, economical and socio-cultural aspects of ancient, medieval and modern Nepalese history
 - 1.2.3 People's Movements for democracy in Nepal
 - 1.2.4 Prevalent religions, culture, ethnicity, languages, literature and art of Nepal
- 1.3 **Polity and Governance** – constitution, political system, right based issues and evolution of the Nepalese Administrative System and Province no.2, Province government, Acts, Rules and Regulations.
- 1.4 **Economic Development**
 - 1.4.1 Infrastructure development in Nepal (agriculture, industry, trade, tourism, transportation, communication, education, health and electricity)
 - 1.4.2 The Nepalese economic issues relating to planning, mobilization of resources, growth, development and employment
 - 1.4.3 Nepal's economic interaction with the World
- 1.5 **General Issues** on sustainable development, environmental ecology, ecological preservation, bio-diversity, climate change, demography, urbanization, settlement, pollution, conservation of natural resources and national heritage
- 1.6 **Science and Technology**
 - 1.6.1 Major scientific discoveries and inventions, famous scientists and their contributions
 - 1.6.2 Impact of science & technology in human life and society
 - 1.6.3 General information on evolution, heredity, health and diseases
- 1.7 **International Affairs and International Institutions**
 - 1.7.1 Nepal's relations with the SAARC member countries and other countries such as China, United States of America, United Kingdom, Russia, France, Germany, Switzerland and Japan
 - 1.7.2 UN System, multilateral arrangements and Nepal
- 1.8 **Major Events and Current Affairs of National and International Importance;** such as political, social, cultural, economic, scientific, sports, books, prizes/rewards, arts, literature and music as well as noted personalities and thinkers

Part (B)

2. Aptitude Test

30 × 1 = 30 Marks

- 2.1 Verbal reasoning such as series, analogy, classification, coding-decoding, insert the missing character, common property, matrices, direction and distance sense test, ranking order, assertion and reason, induction, deduction, courses of action, etc $6 \times 1 = 6$ Marks
- 2.2 Non-verbal reasoning such as series, analogy, classification, Venn diagrams, matrices, construction of squares and triangles, and figure formation and analysis, dot situation, water images, mirror images, embedded figures, etc. $6 \times 1 = 6$ Marks
- 2.3 Quantitative aptitude such as arithmetical reasoning / operation, percentage, fraction, decimal, ratio, average, loss, profit, date/calendar, time and work, etc. $6 \times 1 = 6$ Marks
- 2.4 General mental ability, logical reasoning and analytical ability $6 \times 1 = 6$ Marks
- 2.5 Data interpretation - charts, graphs, tables, data sufficiency $6 \times 1 = 6$ Marks

Part (C)

3. English Language Competence Test

20 × 1 = 20 Marks

3.1 Comprehension:

$5 \times 1 = 5$ Marks

Questions will be asked based on the passage given. The questions will try to accommodate the following areas:

- Fact finding, Inferential, Core theme, True/false identification, Issues raised and Language based

3.2 Vocabulary:

$7 \times 1 = 7$ Marks

Questions will be asked to assess their grasp on the English language vocabulary. The questions will be of the following nature:

- Meaning of the words (literal /figurative/contextual), Single word for expressions, Synonyms/antonyms, Derivatives and Homonyms/homophones

3.3 Syntactic ability:

$8 \times 1 = 8$ Marks

Questions will be asked to assess the syntactic ability of the candidates. The questions will be based on the following categories:

- Agreement, Tense aspect, Parallel structures, Clauses, Modifier, Conditionals, Phrasal expressions, Shifts (tense, number, person), Transformations, Varieties, Prepositions / conjunctions and Parts of speech

---The end---

Note: - This above **English Language Competence Test** syllabus is devised for assessing the proficiency of the English language of candidates. With the view to assess the candidates' language competence, the syllabus aims:

- to test the understanding of their language through reading comprehension,
- to map the range of their vocabulary,
- to examine their syntactic ability.

The nature and standard of questions in **English Language Competence Test** will be such that an educated Class XII level person will be able to answer them without any specialized study.

द्रष्टव्य :- प्रथम पत्र प्रशासनिक अभिरुचि परीक्षणको सामान्य सचेतनाको **Part (A)** का पाठ्यक्रमका एकाईहरुबाट यथासम्भव Level I का ६० प्रतिशत र Level II का ४० प्रतिशत गरी निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

Table of Specification

Unit No.	Contents Title	No. of items	Specification		Remarks
			Level I (60%)	Level II (40%)	
1.1	भुगोल	6	14	10	Level I का ६० प्रतिशत र Level II का ४० प्रतिशत
1.2	इतिहास, संस्कृति र सामाजिक व्यवस्था	6			
1.3	शासनपद्धति र शासन	6			
1.4	आर्थिक विकास	6			
1.5	दिगो विकास, वातावरणीय परिस्थिति,....	6	16	10	Level I का ६० प्रतिशत र Level II का ४० प्रतिशत
1.6	विज्ञान र प्रविधि	6			
1.7	अन्तर्राष्ट्रिय मामिला तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ/संस्था	6			
1.8	राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटना तथा नवीनतम गतिविधिहरु	8			
Total		50	30	20	

Level I Questions

(चार विकल्पमात्र भएका सामान्य बहुवैकल्पिक प्रश्नहरु)

Level II Questions

(चार भन्दा बढि विकल्प हुन सक्ने तर चार विकल्पमात्र प्रदान गरिएका बहुवैकल्पिक स्वरूपका तर ठिक-बेठिक, जोडामिलाउने, खालि ठाउँ भर्ने, कारण र प्रभाव सम्बन्धी प्रश्नहरु, नमिल्दो छुट्याउन प्रश्नहरु)